

نظارت والدین بر تکالیف درسی و اثربخشی آن بر پیشرفت تحصیلی

درس املاء و ریاضی

مصطفی باقریان فر^۱، مهدی جعفری^۲، لطف‌الله ساعدموچشی^۳، سید حشمت‌الله مرتضوی زاده^۴،
حمید بهادران^۵

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر نظارت والدین بر تکالیف درسی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس املاء و ریاضی پایه چهارم مدارس ابتدایی پسرانه شهرستان سیرجان بود.

روش: روش پژوهش ازجمله پژوهش‌های شبه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پایه چهارم مدارس ابتدایی پسرانه شهرستان سیرجان (N=۴۳۲۱) در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ بود. حجم نمونه متشکل از ۶۰ نفر دانش‌آموزان پسر پایه چهارم ابتدایی بوده است که ۳۰ نفر آن‌ها گروه آزمایش و ۳۰ نفر گروه گواه بوده است و با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شده است. ابزار اندازه‌گیری به کاررفته در این تحقیق آزمون معلم ساخته درس املا و ریاضی بود که روایی و پایایی آن‌ها مورد تأیید قرار گرفته است. برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (تحلیل کواریانس) استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در گروه آزمایش و گواه تفاوت معناداری وجود دارد و میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس املا پایه چهارم ابتدایی بالاتر است. همچنین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس ریاضی بالاتر است.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان گفت که نظارت والدین بر تکالیف درسی دانش‌آموزان بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس املا و ریاضی تأثیر دارد.

کلید واژگان: نظارت والدین بر تکالیف درسی، پیشرفت تحصیلی، دوره ابتدایی.

کارشناس ارشد رشته آموزش بزرگسالان دانشگاه تهران، mostafab178@yahoo.com

کارشناس ارشد، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

کارشناس ارشد رشته برنامه‌ریزی درسی دانشگاه بوعلی سینا همدان

عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان یاسوج

شاغل در آموزش و پرورش لوداب

مقدمه

تعلیم و تربیت صحیح در دنیای امروز نیازمند به کارگیری کلیه روش‌های نوین تربیتی، منابع و امکانات برای تربیت و رشد همه‌جانبه فرزندان خویش است. والدین می‌توانند نقش مهمی را در آموزش، یادگیری و موفقیت و عدم موفقیت دانش‌آموزان ایفا کنند. در بین عوامل گوناگون تحصیل، توجه به تکالیف فرزندان از اهمیت زیادی برخوردار است. افزایش مهارت و سرعت فردی هر دانش‌آموز، مستلزم تمرین و تکلیف بیشتر است؛ بنابراین والدین باید وقت بیشتری را به نظارت و کنترل تکلیف فرزندان خویش اختصاص دهند.

از نظر آموزشی کلیه فعالیت‌هایی که معلمان در جهت تکمیل یا کاربردی کردن آموزش‌های کلاسی یک دانش‌آموز مقرر می‌کند عنوان تکلیف را به خود می‌گیرد؛ و هدف آن دستیابی دانش‌آموزان به مهارت‌های کلاسی، نوشتاری، حسی- حرکتی، فکری و ... می‌باشد. تکالیف درسی^۱ از قوی‌ترین ابزارهایی هستند که یک معلم می‌تواند از آن‌ها استفاده بکند. یکی از بخش‌های مهم هر رهنمود، طراحی و تهیه تکالیف مناسب است که به دانش‌آموز کمک کند تا خطاهایش کاهش یابد و موفقیت‌هایش در مسیر یادگیری افزون شود. بر این اساس مفهوم تکلیف درسی گسترش می‌یابد و دیگر نمی‌توان آن را در پرسش تکراری و بازنویسی متون خلاصه کرد. تکالیف درسی از منظر تعداد دانش‌آموزان درگیر به سه دسته تقسیم می‌شود: تکالیف عمومی، گروهی و انفرادی.

کوپر^۲ (۱۹۸۹) تکالیف درسی را وظیفه‌ای که توسط معلمان برای دانش‌آموزان تعیین می‌شود تا در ساعات غیر مدرسه انجام پذیرد تعریف کرده است. انواع تکالیف را به لحاظ اهداف برای بچه‌ها می‌توان تدارک دید؛ و توجیه والدین پیرامون هدف هر یک از تکالیف، باعث برخورد عاقلانه والدین و اثربخش بودن همکاری اولیاء خواهد شد. امروزه در فرایند آموزش و پرورش، تکالیف درسی خارج از مدرسه به‌عنوان یک مسئله جدی مورد توجه قرار گرفته است و تکالیف درسی باید تجربه یادگیری را فراهم کند تا از نقش مکانیکی آن جلوگیری کند؛ و تکالیف درسی از وظایفی است که از زمان تأسیس مدارس همگانی، عمدتاً به‌منظور تکمیل آموزش مدرسه و گاه به‌عنوان وسیله‌ای در دستیابی به اهداف دیگر آموزش و پرورش مانند عادت به کار مستقل، رشد مسئولیت، عادت به مطالعه و ... برای دانش‌آموز در اکثر کشورها معمول بوده است (بازرگان، ۱۳۷۳).

1. Homework

2. Kooper

محققین در دهه‌ی گذشته بر روی ارتباط میان تکالیف درسی و آنچه دانش‌آموزان به دست می‌آورند، تمرکز کرده‌اند. بسیاری از معلمین و والدین بر این موضوع توافق دارند که تکالیف درسی ذوق و شوق و مسئولیت دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد و انتظار دانش‌آموزان، والدین و عموم را برآورده می‌کند. پژوهشگران معتقدند که تکالیف درسی فرصتی در اختیار دانش‌آموزان می‌گذارد تا تمرین بیشتری درباره مفاهیم ارائه‌شده در کلاس داشته باشند، معلمان می‌توانند با ارائه تکالیف درسی از اوقات دانش‌آموزان بعد از تعطیل مدرسه به‌منظور یادگیری بهتر استفاده کنند و والدین نیز از روند آموزشی فرزندانشان آگاه می‌شوند (ارل^۱، ۱۹۹۲). تکالیف درسی نسبت به سایر روش‌های آموزشی، از تأثیر متقابل عوامل بیشتری برخوردار است؛ زیرا تکالیف درسی به خانه می‌رود و باید تنوع در عوامل محیطی خارج از مدرسه را مدنظر قرارداد. درحالی‌که در مورد سایر روش‌های آموزشی، تنها باید معلم و عوامل درون کلاس را مدنظر قرار دهیم (کوپر، ۱۹۸۹).

کوپر و همکاران (۲۰۰۶) به مجموعه اثرات مثبت و منفی تکالیف درسی در مطالعات خود پی برد و بیان داشت که این اثرات مثبت شامل حفظ و یادآوری بهتر مطالب، افزایش درک و فهم، تفکر انتقادی بهتر، شکل‌گیری مفاهیم و پردازش اطلاعات، غنی‌سازی برنامه درسی، افزایش خود جهت‌دهی، خود نظم‌دهی، خود مدیریتی و ... است و اثرات منفی از دست دادن رغبت و علاقه به کتاب‌های درسی و مطالب آموزشی، خستگی جسمی و روحی، محرومیت از اوقات فراغت و فعالیت‌های اجتماعی، تحت‌فشار قرار دادن فرزندان به انجام تکالیف درسی به نحو احسن، فریب دادن و تقلب کردن، کپی کردن از دانش‌آموزان دیگر و ... شامل می‌شود. تکالیف درسی در بیرون از مدرسه یکی از چارچوب‌های یادگیری و پیشرفت دانش‌آموزان را تشکیل می‌دهد و انجام تکالیف در منزل می‌تواند فرصت مناسبی برای جبران ضعف‌ها و عقب‌ماندگی درسی و یادگیری را فراهم کند و عاملی در تسریع و پیشرفت یادگیری و ... شود. شکی نیست که شیوه درس خواندن بچه‌ها در منزل ارتباط مستقیمی با سبک فرزند پروری والدین دارد و هر قدر والدین والدگری را آگاهانه اجرا کنند، در شیوه درس خواندن بچه‌ها کمتر با مشکل مواجه می‌شوند. پژوهش‌های متعددی بر تأثیر تکالیف درسی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأکید داشته‌اند؛ به‌عنوان مثال کوپر و همکاران (۲۰۰۶) شواهد تأییدکننده درباره رابطه مثبت تکالیف مدرسه با پیشرفت تحصیلی پیدا کردند. ارن و هندرسون^۲ (۲۰۰۸) بیان

1. Erel

2. Eren & Hendersoon

کردند که دانش‌آموزانی که تکلیف بیشتری انجام می‌دهند، نمره‌های بالاتری در امتحان کلاسی به دست می‌آورند. درواقع اهمیت و ضرورت تکلیف درسی و تلقی آن به‌عنوان یک فعالیت مثبت آموزشی از خلال نظرات دانش‌آموزان، اولیاء و معلمان به‌خوبی مشهود است و در کشورهاییه که بر پیشرفت تحصیلی اهمیت بیشتری داده می‌شود تکلیف درسی نیز از مقام بالاتری برخوردار است. رضانی ماهونکی (۱۳۷۸) در پژوهشی تأکید کرده که حجم تکالیف نباید بیش‌ازاندازه باشد چون عاملی در خستگی و بی‌رغبتی دانش‌آموزان و والدین آن‌ها می‌شود. بااین‌حال می‌توان با درگیر ساختن والدین در تکالیف درسی دانش‌آموزان اثرات مثبتی همچون کارآمد، اثربخش و متمرکز ساختن تکالیف درسی، بهبود نتایج مرتبط با پیشرفت تحصیلی، بهبود نگرش والدین نسبت به تکالیف درسی و مدرسه، افزایش ابزار باورهای والدین و انتظارات آن‌ها از مدارس را به همراه دارد که خود می‌تواند زمینه را برای همکاری و مشارکت بیشتر والدین در امور مدرسه فراهم سازد. همچنین پژوهش‌های متعددی درباره تأثیرات خانواده بر «عملکرد مدرسه‌ای و پیشرفت تحصیلی» ارائه‌شده است. مرکز سلامت روانی مدارس امریکا (۲۰۰۶) عوامل مربوط به مدرسه؛ امنیت در مدرسه، انعطاف در پذیرش تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان، نداشتن والدین باکفایت و هدایت‌کننده، فقر، مصرف مواد مخدر، انحراف خانوادگی و ... را به‌عنوان عوامل مؤثر بر عملکرد مدرسه‌ای و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ذکر کرده است (رضایی و همکاران، ۱۳۸۶). اریکا و همکاران^۱ (۲۰۰۸) در پژوهشی به جمع‌آوری نظرات صاحب‌نظران مختلف پرداخته و اثرات بالقوه مثبت درگیری والدین در تکالیف درسی را تسریع و شتاب در یادگیری، افزایش زمان صرف شده برای مطالعه، کارآمد، اثربخش و متمرکز ساختن تکالیف درسی، بهبود نتایج مرتبط با پیشرفت تحصیلی، بهبود در عملکرد تکالیف درسی، افزایش لذت بردن و احساس شادکامی به تکالیف درسی، بهبود رفتار در انجام تکالیف و مدرسه و ... بیان کرده و اثرات بالقوه منفی آن را سردرگمی در استفاده از روش‌های آموزشی، کمک‌های بیش‌ازحد از طریق گرفتن معلم خصوصی، افزایش خستگی، سرخوردگی و ناامیدی، افزایش فشار بر دانش‌آموزان برای به‌خوبی انجام دادن تکالیف درسی و ... ذکر کرده‌اند.

نتایج پژوهش‌های بسیاری بر تأثیر مثبت نظارت والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأکید کرده‌اند (بازرگان، ۱۳۷۳؛ عزیزی، ۱۳۷۹؛ علی لوانسانی و همکاران، ۱۳۸۶؛ درانی،

¹. Erica et al

۱۳۹۰؛ نوروزی و همکاران، ۱۳۹۲؛ وارتنون، ۱۹۹۷؛ مائو و لین^۱، ۲۰۰۰؛ تراتونین و همکاران، ۲۰۰۲؛ کوپر و همکاران، ۲۰۰۶؛ هلی و همکاران^۲، ۲۰۰۷؛ ارن و هندرسون، ۲۰۰۸؛ پرومبو و نکسوی^۳، ۲۰۱۲).

بهتر است به دانش‌آموزان تکالیف درسی داده شود و همچنین توصیه می‌شود که در تعیین میزان انجام تکالیف درسی به دلیل اینکه در نحوه انجام آن تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد، به دانش‌آموزان نقش بیشتری داده شود (الهام پور به نقل از قورچیان، ۱۳۷۱). برخی از ویژگی‌های خانوادگی از قبیل سطح تحصیلات و اشتغال پدر و مادر از عوامل مهمی هستند که در کنار امکاناتی که برای انجام تکالیف درسی در منزل فراهم می‌شود بر کارایی و بهره‌دهی انجام تکالیف مدرسه در منزل تأثیر مستقیم و معناداری می‌گذارند (نصفت، ۱۳۷۰).

درستی انجام تکالیف، تحصیلات مادر، انگیزه پیشرفت، سن دانش‌آموز و درگیری والدینی در امر تحصیل ضرایب معناداری برای پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارند (علی لواسانی و همکاران، ۱۳۸۶). عبدالملکی و همکاران (۱۳۸۷) در پژوهشی نشان داد که متغیرهای حمایت از خودمختاری والدین، درگیری والدین در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، انگیزش درونی، گرمی والدین، بی‌انگیزگی و انگیزش بیرونی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر دارد.

عوامل فردی، عوامل خانوادگی، عوامل اجتماعی و عوامل آموزشی بر میزان آفت تحصیلی تأثیر دارد (نوروزی و همکاران، ۱۳۹۲). کول و کیت^۴ (۱۹۹۱) در پژوهشی با دانش‌آموزان دبیرستانی نشان دادند که انجام تکالیف منزل اثر مستقیمی بر پیشرفت تحصیلی دارد، اما کیفیت تدریس و انگیزش اثرات غیرمستقیم بر پیشرفت تحصیلی دارد. کوپر و همکاران (۱۹۹۸) در تحقیقی درباره نگرش دانش‌آموزان، معلمان و اولیا نسبت به تکلیف درسی به مقایسه تفاوت نگرش‌های این سه گروه پرداخته است. نتایج نشان داد که نگرش هر سه گروه نسبت به تکلیف درسی مثبت بود؛ اما نگرش معلمان و والدین بالاتر از نگرش دانش‌آموزان بوده است.

پرومبو و نکسوی (۲۰۱۲) بیان کرده‌اند که خانواده و درگیری والدین در مدارس از عوامل اصلی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان است و بیان کردند که متغیر انتظارات بالا والدین از

1. Maou & lin

2. Heli et al

3. Poremba & nexsoy

4. Kool & kit

فرزندان خود، ارتباط بین والدین و فرزندان در مورد فعالیت‌های مدرسه، ارتباط پدر و مادر با معلمان در مورد پیشرفت تحصیلی فرزند خود، چک کردن تکالیف درسی و ... با سطوح بالای پیشرفت تحصیلی ارتباط دارد. با توجه به آنچه اشاره شد، مسئله اصلی پژوهش حاضر این است که نظارت والدین بر تکالیف درسی تا چه اندازه بر پیشرفت تحصیلی درس املاء و ریاضی دانش‌آموزان پایه چهارم دوره ابتدایی تأثیر دارد.

یافته‌های پژوهش

فرضیه کلی تحقیق: پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس املا و ریاضی پایه چهارم ابتدایی بالاتر است.

برای تعیین اثر نظارت والدین بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان گروه آزمایش و گواه تحلیل کواریانس اجرا شد و نتایج نشان داد که اثر نظارت والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ($F_{57, 1} = 4/40, P < 0/05$) هست، پس فرضیه صفر یعنی تساوی بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در گروه آزمایش و گواه رد می‌شود و گفته می‌شود میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس املا و ریاضی پایه چهارم ابتدایی بالاتر است.

جدول ۱: نتایج تحلیل کواریانس نظارت والدین بر تکالیف درسی در گروه آزمایش و گواه

منبع	مجموع مربعات مرتبه ۳	درجه آزادی	مجموع مربعات	F	سطح معنی‌داری	ضریب اتا
مقدار ثابت	۰/۷۷۲	۱	۰/۷۷۲	۶/۱۸	۰/۰۱۶	۰/۰۹۸
اثر پیش‌آزمون‌ها	۱۲/۷۳	۱	۱۲/۷۳	۱۰۲/۱۸	۰/۰۰۰	۰/۶۴۲
متغیر مستقل (نظارت والدین)	۴/۴۰	۱	۴/۴۰	۶/۲۱	۰/۰۲۱	۰/۱۳۴
خطا	۷/۱۰	۵۷	۰/۱۲۵			
کل	۲۴/۲۹	۵۹				

فرضیه جزئی اول تحقیق: پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس املا پایه چهارم ابتدایی بالاتر است.

برای تعیین اثر نظارت والدین بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان گروه آزمایش و گواه در درس املا تحلیل کواریانس اجرا شد و نتایج نشان داد که اثر نظارت والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس املا ($P < 0/05$, $F = 61/38$, $df = 1, 57$) می‌باشد، پس فرضیه صفر یعنی تساوی بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان گروه آزمایش و گواه رد می‌شود و گفته می‌شود میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس املا پایه چهارم ابتدایی بالاتر است.

جدول ۲: نتایج تحلیل کواریانس نظارت والدین بر تکالیف درسی گروه آزمایش و گواه در درس املا

منبع	مجموع مربعات مرتبه ۳	درجه آزادی	مجموع مربعات	F	سطح معنی‌داری	ضریب اتا
مقدار ثابت	۱۰/۹۱	۱	۱۰/۹۱	۴/۶۳	۰/۰۳۶	۰/۰۷۵
اثر پیش‌آزمون	۸۵/۸۴	۱	۸۵/۸۴	۳۶/۴۶	۰/۰۰۰	۰/۳۹۰
متغیر مستقل (نظارت والدین)	۶۱/۳۸	۱	۶۱/۳۸	۲۶/۰۷	۰/۰۰۰	۰/۳۱۴
خطا	۱۳۴/۱۸۶	۵۷	۲/۳۵			
کل	۳۱۸/۸۵	۵۹				

فرضیه جزئی دوم تحقیق: پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس ریاضی پایه چهارم ابتدایی بالاتر است.

برای تعیین اثر نظارت والدین بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان گروه آزمایش و گواه در درس ریاضی تحلیل کواریانس اجرا شد و نتایج نشان داد که اثر نظارت والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس ریاضی ($P < 0/05$, $F = 47/02$, $df = 1, 57$) می‌باشد، پس فرضیه صفر یعنی تساوی بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان گروه آزمایش و گواه رد

می‌شود و گفته می‌شود میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت دارند نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان بر تکالیف درسی آن‌ها نظارت ندارند در درس ریاضی پایه چهارم ابتدایی بالاتر است.

جدول ۳: نتایج تحلیل کوواریانس نظارت والدین بر تکالیف درسی گروه آزمایش و گواه در

درس ریاضی

منبع	مجموع مربعات مرتبه ۳	درجه آزادی	مجموع مربعات	F	سطح معنی‌داری	ضریب اتا
مقدار ثابت	۱۱/۹۹	۱	۱۱/۹۹	۱۰/۳۰	۰/۰۰۲	۰/۱۵۳
اثر پیش‌آزمون	۹۶/۱۲	۱	۹۶/۱۲	۸۲/۵۱	۰/۰۰۰	۰/۵۹۱
متغیر مستقل (نظارت والدین)	۴۷/۰۲	۱	۴۷/۰۲	۴۰/۳۶	۰/۰۰۰	۰/۴۱۵
خطا	۶۶/۴۰	۵۷	۱/۱۶			
کل	۱۸۶/۶۰	۵۹				

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این تحقیق بررسی تأثیر نظارت والدین بر تکالیف درسی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس املاء و ریاضی پایه چهارم مدارس ابتدایی بود. بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق می‌توان گفت که نظارت والدین بر تکالیف درسی دانش‌آموزان تأثیر معنی‌داری بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس املاء پایه چهارم ابتدایی در مقایسه با دانش‌آموزان گروه کنترل داشته است. همچنین نظارت والدین بر تکالیف درسی دانش‌آموزان تأثیر معنی‌داری بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس ریاضی پایه چهارم ابتدایی در مقایسه با دانش‌آموزان گروه کنترل داشته است.

نتایج پژوهش‌های بسیاری بر تأثیر مثبت نظارت والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأکید کرده‌اند (بازرگان، ۱۳۷۳؛ عزیزی، ۱۳۷۹؛ علی لوانسانی و همکاران، ۱۳۸۶؛ درانی، ۱۳۹۰؛ نوروزی و همکاران، ۱۳۹۲؛ وارتون، ۱۹۹۷؛ مائو و لین، ۲۰۰۰؛ ترانوین و همکاران، ۲۰۰۲؛ کوپر و همکاران، ۲۰۰۶؛ هلی و همکاران، ۲۰۰۷؛ ارن و هندرسون، ۲۰۰۸؛ پرومبو و نکسوی، ۲۰۱۲).

خانواده و والدین دانش‌آموزان دوره ابتدایی باید برای نگارش و انجام دادن تکالیف شب به فرزندان کمک خود کنند (رحمانی، ۱۳۹۰). حجم تکالیف درسی نباید بیش از اندازه باشد و تکالیف درسی بر پیشرفت تحصیلی تأثیرگذار است (علی رضانی ماهونکی، ۱۳۷۸). نگرش والدین به معلم، مدرسه و دوستان بر عملکرد کودکان در مدرسه و پیشرفت تحصیلی تأثیر دارد (سیندر و همکاران، ۲۰۰۵)؛ بنابراین نیاز به مشارکت بیشتر والدین در امور مدارس وجود دارد و والدین باید به آنچه که کودک در مدرسه انجام می‌دهد و تکالیفی درسی که به خانه می‌آورد نظارت بیشتری داشته باشند تا انتظار پیشرفت تحصیلی بیشتری از فرزندان خود داشته باشند (استراس و کوئن، ۲۰۱۳).

بنابراین نظارت صحیح والدین بر تکالیف درسی باعث پیشرفت تحصیلی بهتر دانش‌آموزان می‌شود؛ و در نتیجه بر رشد مثبت خود پنداره تحصیلی و آینده تحصیلی و شغلی آن‌ها تأثیرات شایان توجهی خواهد داشت.

منابع و مأخذ:

- بازرگان، زهرا. (۱۳۷۳). بررسی وضعیت تکالیف شب در مدارس ابتدایی شهر تهران، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۳۸.
- درانی، کمال. (۱۳۹۰). بررسی وضعیت تکالیف شب در مقطع ابتدایی شهر تهران از نظر دانش‌آموزان، اولیاء و مربیان، مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی، دوره جدید، سال چهارم، شماره ۱.
- رحمانی، رامین. (۱۳۹۰). نقش تکالیف شب در یادگیری دانش‌آموزان با تأکید بر نقش والدین، مجله روان‌شناختی پیوند، شماره ۱۳.
- رضایی، فاطمه، احدی، حسن، پاشا شریفی، حسن، کریمی، یوسف. (۱۳۸۶). رابطه کیفیت زندگی والدین با عملکرد مدرسه‌ای دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر اصفهان، فصلنامه دانش و پژوهش در روان‌شناسی، شماره ۳۳.
- عبدالملکی، جمال، یوسفی افراشته، مجید، رشیدی، زهرا، عبدالملکی، صابر، محمدی، نوشیروان، صیامی، لیلا. (۱۳۸۷). طراحی و ارزیابی مدل علی پیشرفت تحصیلی: تحلیل روابط شیوه ادراک والدین و انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی، فصلنامه خانواده و پژوهش، سال دوم، شماره ۴.

- عزیری، رحمان. (۱۳۷۹). بررسی رابطه همکاری والدین با مدرسه در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان دوره راهنمایی ملکان، طرح پژوهشی آموزش و پرورش.
- علی رضائی ماهونکی، بتول. (۱۳۷۸). بررسی رابطه حجم و نوع تکلیف شب با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان از دیدگاه معلمان مدارس دختر ابتدایی آموزش و پرورش ناحیه ۴ کرج، طرح پژوهشی مرکز تحقیقات آموزشی رشد.
- علی لواسانی، مسعود غلام، کیوان زاده، محمد، کیوان زاده، هدیه. (۱۳۸۶). رابطه فعالیت تحصیلی، انگیزه پیشرفت، هوش هیجانی و متغیرهای بافتی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، فصلنامه روانشناسی و علوم تربیتی، سال سی و هفتم، شماره ۱
- قورچیان، نادر قلی. (۱۳۷۱). سیمای پژوهش در خصوص تکلیف شب در جهان امروز، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۳۰.
- نصفت، محمد. (۱۳۷۰). بررسی عوامل و نتایج تکالیف درسی خانگی و گزارش کوتاه از موضوع و یافته‌های پژوهش، نخستین سمینار ارائه یافته‌های پژوهش حوزه علوم تربیتی، وزارت آموزش و پرورش، دبیرخانه شورای پژوهش‌ها.
- نوروزی، رضا علی، چراغیان رادی، امین، نصرتی هشی، کمال. (۱۳۹۲). تأثیر عوامل فردی، اجتماعی، خانوادگی و آموزشی بر آفت تحصیلی، دوماهنامه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، سال ششم، شماره ۳.
- Cool, V. A., & Keith, T. Z. (1991). Testing a model of school learning: Direct and indirect effects on academic achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 16, 28-44.
- Cooper, H, Jorgianne, C R, Erika A P (2006), Does Homework Improve Academic Achievement? A Synthesis of Research, 1987-2003, *Review of Educational Research*, Vol. 76, No. 1, pp. 1-62.
- Cooper, H. (1989). *Homework*, White Plains, NY: Longman.
- Cooper, H., Lindsay, J., Nye, _B. & Greathouse, S. (1998). Relationship among attitude about homework, amount of homework assigned and complicated, and student achievement. *Journal of Educational Psychology*, 90 (1), 70-83.
- Earle, R. S. (1992). Homework as an instructional event. *Educational Technology*, 53 (4), 327-330.
- Eren, O., & Henderson, D. (2008). The impact of homework on student achievement. *Econometrics Journal*, 11 (2), 326-348.

- Eren, O., & Henderson, D. (2008). The impact of homework on student achievement. *Econometrics Journal*, 11 (2), 326-348.
- Erika A. P, Harris, C, Jorgianne C R (2008), Parent Involvement in Homework: A Research Synthesis, *Review of Educational Research*, Vol. 78, No.4, pp. 1039-1101.
- Holly, E, et al (2007), Preschoolers social competence: relations to family characterises, *journal of applied developmental psychology*, 28, 134-148.
- Porumbu, D, Necsoi, D (2012), Relationship between Parental Involvement/ Attitude and Children's School Achievements, 5th International Conference EDU-WORLD 2012 - Education Facing Contemporary World Issues
- Strauss, V., & Kohn, A. (2013, February 6). Is parent involvement in school really useful? *Washington Post*, the Answer Sheet. Retrieved from <http://www.washingtonpost.com/blogs/answer-sheet/wp/2013/02/06/is-parent-involvement-in-school-really-useful/>
- Synder, SR, Schulenberg, JE (2005), Parent beliefs and children achievement trajectories during the transition to school, *international journal of behavioral development*, 29 (6), 505-515.
- Warton, P. (1997). Learning about responsibility: Lessons from homework. *British Journal of Educational Psychology*, 67, 213-227.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی
پژوهشگاه علوم انسانی و مشاوره